

नेपालका लोपोन्मुख र मातृभाषाको संरक्षण गरिने

भूत्तपुर (प्रस)- भाषा आयोग र काठमाडौं स्कुल अफ लले संयुक्तरूपमा नेपालका लोपोन्मुख एवं मातृभाषाको विकास, अध्ययन, अनुसन्धान र संरक्षण गर्ने भएका छन्। मातृभाषाका साथै विशेषगरी तोप हुन लाग्नेका भाषाको विकास र संरक्षणमा संयुक्त प्रयास गर्नेगरी काम बालिएको हो।

भाषा विज्ञान, भाषा नीति र कानुनसम्बन्धी अनुसन्धान एवं नीति निर्माण वा परिवर्तनका प्रयासमा सहकार्य गर्ने, परस्पर पहिचान गरिएका आपसी चासोका क्षेत्रमा अध्ययन अनुसन्धान, प्रशिक्षण, कार्यशाला र सम्मेलनको संयुक्तरूपमा विकास र संरक्षण गर्ने गर्न चाहाएको छ। आयोगका अध्यक्ष डा. गोपाल ठाकुरले सबै मातृभाषाको समान विकास गर्न अवश्यक अनुभवहरू कार्यकारी अध्यक्ष डा. युवराज संगैलाले जानकारी दिए।

काठमाडौं स्कुल अफ लला भाषा

आयोगका पदाधिकारी, प्राध्यापक तथा विद्यार्थीचो छलफल र सहभागितामा भाषाको संरक्षण र विकास गर्न सहकार्य गर्नेसम्बन्धी समझदारीप्रतमा भाषा आयोगका काम सचिव डा. लोकबहादुर लोचन र स्कुल अफ लला कार्यालयी निर्देशक प्रा. डा. शैक्षिक योगीले हस्ताक्षर गरे। शैक्षिक योगी, अनुसन्धानका निर्धारण, विज्ञान, पर्वाधारा साफेदारी, शैक्षिक तथा अनुसन्धान प्रयोजनका लागि अवश्यक अन्य सुविधाको आदानप्रदान गर्ने, एकअंकारी अध्यक्ष रहेको योगी, ज्ञान तथा प्राजिक र व्यावसायिक अनुभवहरू साफेदारी गरेर क्षमता अभिवृद्धि र व्यावसायिक विकासमा सहजीकरण गरिने भएको छ।

आयोगका अध्यक्ष डा. गोपाल ठाकुरले सबै मातृभाषाको समान विकास गर्न अवश्यक पुऱ्याउने सर्विद्यानका धारामा

रहेका छिद्रहरूलाई सच्चाएर सर्विद्यान सशोधन र ऐन सशोधनमार्फत सबै भाषालाई समानताको अधिकार प्रदान गरेर जानुपर्ने आवश्यकता औल्याए।

स्कुल अफ लला कार्यालयी अध्यक्ष डा. गोपाल ठाकुरले तुम्हारी पक्षीको विद्यालाई समझदारीले नेपाली भाषा संस्कृतमार्य विभिन्न कोण्वाट भइहरूको अतिक्रमण र हस्तक्षेपलाई संरक्षण गर्न बताए। उनले स्कुल अफ लला सीमान्तकृत समुदायका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति दिएर कानुन गर्ने, एकअंकारी अध्यक्ष रहेको योगी, ज्ञान तथा प्राजिक र व्यावसायिक अनुभवहरू साफेदारी गरेर क्षमता अभिवृद्धि र व्यावसायिक विकासमा सहजीकरण गरिने भएको छ।

विसं. २०५७ मा स्थापना भई पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त समुदायमा आधारित गैरनाफामूलक शैक्षिक संस्था काठमाडौं स्कुल अफ लला कार्यालय अनुदान आयोगबाट विद्यार्थीलाई स्वर्विद्युत विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेगरी कार्यालयी निर्देशक प्रा. डा. युवराज संगैलाले जानकारी दिए।

लागि अगाडि बढ्दै बढ्दै बताए। आयोगका कामु सचिव डा. लोज्जनले भाषाको संरक्षणका लागि मातृभाषा, नेपाली भाषा, अन्य भाषा गरी स्तरिकरण गर्न आवश्यक रहेको र यसका लागि प्राजिक अनुसन्धानमार्फत भाषा समृद्धिको अस्तित्व सरक्षन बनाउन आवश्यक रहेको बताए।

विसं. २०५७ मा स्थापना भई पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त समुदायमा आधारित गैरनाफामूलक शैक्षिक संस्था काठमाडौं स्कुल अफ लला कार्यालय अनुदान आयोगबाट विद्यार्थीलाई स्वर्विद्युत विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेगरी कार्यालयी निर्देशक प्रा. डा. युवराज संगैलाले जानकारी दिए।

स्कुल अफ लला कार्यालयी निर्देशक प्रा. डा. शैक्षिक योगी, ज्ञान तथा प्राजिक र व्यावसायिक अनुभवहरू साफेदारी गरेर क्षमता अभिवृद्धि र व्यावसायिक विकासमा सहजीकरण गरिने भएको छ।

विसं. २०५७ मा स्थापना भई पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त समुदायमा आधारित गैरनाफामूलक शैक्षिक संस्था काठमाडौं स्कुल अफ लला कार्यालय अनुदान आयोगबाट विद्यार्थीलाई स्वर्विद्युत विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेगरी कार्यालयी निर्देशक प्रा. डा. युवराज संगैलाले जानकारी दिए।

पृष्ठ १ बाट ५८८:

भूउपयोग नीतिमा...

हेरेक वर्ष देशमा कृषियोग्य जमिन नापिलै गएको छ। बाँको हुने समस्या त खड्क बढ्दै छ। यसप्रति सबै गम्भीर हुनुपर्ने पनि शाहीले बताए। भूमि नीति सुधार गर्न तसके नेपालको भवित्व अन्यकारकर्तारपर्द उन्मुख हुने उनको चेतावनी छ। ५ वैश्व बर्ष २०७९ मा भू-उपयोग नियमान्वयी २०७९, मीर्यापारिदावाट स्वीकृत भएको भइसकेको छ। सोही आधारमा ३७ सालान २०८० मा भूमि व्यवस्था, साफेदारी तथा निवारण मत्रालायले मुलुकभरका स्थानीय लहालाई परिपेश गर्दै जग्गा ख खर्गीकरण गर्न भेनको थियो।

कृषि, आवासीय, व्यावसायिक, औद्योगिक, खानी तथा खनिज, बन, नदी, खोला, ताल, सिमसार, सार्वजनिक उपयोग, सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक महरू र तेपाल

साफ्का समृद्धि र विश्वव्यूत्क्षेत्रको सर्वोच्च शिखर सरगामाथालागायत भावनाबाट प्राप्त गर्न संकेने बताए। उनले नेपालको सर्वान्धानले श्रमसम्बन्धी, रोजगारी, टेढ युनियन गठन र सामूहिक सौदाबाटीमा सहभागी हुन पाउने हकलाई मौलिक हकका रूपमा व्यवस्था गरेको उल्लेख गरे।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सर्विद्यानको उक्त व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि अथम, टेढ युनियन रोजगारीको आधारित सामाजिक सुरक्षा तथा निवारण राष्ट्रपति पौङ्डेलले संस्कृतिको विकासका लागि परिवर्तनले स्वच्छ पानी, बाली, जैविक विवित्रता र स्वास्थ्यमा गम्भीर अभिवृद्धि र असमानतापर्द उभयोगी अपिल गर्न चाहन्दू।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायाको उत्तराधारी रोजगारीको व्यवस्था गर्न सकिएको छैन। आत्मरिक रोजगारी रिसर्जनाको लागि जलवायु अविवाजिक न्यायाको उत्तराधारी रोजगारीको व्यवस्था गर्न सकिएको छैन। आत्मरिक रोजगारी रिसर्जनाको लागि जलवायु अविवाजिक न्यायाको उत्तराधारी रोजगारीको व्यवस्था गर्न सकिएको छैन। अत्याधिक न्यायाको उत्तराधारी रोजगारीको व्यवस्था गर्न सकिएको छैन।

जलवायु न्यायालाई निर्वासन आपाह

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई निर्वासन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित नहुन हन्ने बताए।

राष्ट्रपति पौङ्डेलले सामाजिक न्यायको कुरा गरिरहन्दा विश्वस्तरमा स्थापना गरिनुपर्ने जलवायु न्यायालाई विस्तरन निमिले बताए। उनले विश्वस्तरमा समुदायको विस्तारका कारण परिवार, समुदायको विस्तार र जलवायु न्यायाको प्रतिवर्तनले समस्याको समानाधारी र संस्कृतकर्ता यो जिम्मेवारीबाट चिन्तित

